

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201265
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122201265.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX/XX, XXX XX K., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v spore o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 15.06.2022, č. k. 7Csp/18/2022-114, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výrokoch I. a V. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.10.2015, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.10.2015, a to v Hlave 5. Podmienky splácania úveru, § 4, v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.10.2015, a to v Hlave 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, § 1, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.10.2015, a to v Hlave 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, § 2, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s právnou argumentáciou žalobkyne a je toho názoru, že zmluva neobsahuje obligatórne stanovenú náležitosť doby trvania a konečnej splatnosti v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.10.2015. Podľa názoru súdu prvej inštancie je nevyhnutné, aby údaj o dobe trvania zmluvy bol uvedený priamo v samotnej spotrebiteľskej zmluve, teda na listine, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti úveru, spotrebiteľ by mal mať presne určené dokedy má úver splácať a nie ponechať na počítanie mnohých mesiacov v spojení s určením si prvej splátky. Uvedený nedostatok náležitostí zmluvy spôsobuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru. Na druhej strane sa súd prvej inštancie nestotožnil s názorom žalobkyne ohľadne vytýkaného nedostatku náležitostí Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.02.2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020, podľa ktorého z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Uvedené rozhodnutie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 7/2021.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobkyňa mala v konaní úspech v celom rozsahu, z tohto dôvodu jej súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. a v súvisiaceho výroku V. o trovách konania odvolanie žalovaný. Podľa názoru žalovaného žalovaná úverová zmluva spĺňa všetky obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, a pri ich vyhodnocovaní je nevyhnutným prihliadať na eurokonformný výklad práva, k čomu dospeli pri svojej rozhodovacej činnosti viaceré tak okresné ako i krajské sudy. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19 zo dňa 22.04.2021 vo veci LH proti Profi Credit Slovakia, ktorým Súdny dvor vo vzťahu k položeným prejudiciálnym otázkam ustálil: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.“ V prípade spochybňovania náležitosti doby trvania a termínu konečnej splatnosti žalovaný opakovane upriamil pozornosť na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 69/2020, v ktorom Najvyšší súd uviedol nasledovné: „eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení v dobe uzavretia zmluvy (30.január 2016) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej náležitosti (t.j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice.“ Tvrdenia súdu prvej inštancie ohľadne údajov o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti sú v absolútnom rozpore s názorom Najvyššieho súdu SR v jeho uznesení, ktorý sú povinné všetky sudy nižšej inštancie akceptovať. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal žalovanému náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

5. K odvolaniu žalovaného podala vyjadrenie žalobkyňa. Uviedla, že v úverovej zmluve náležitosti ako ich požaduje § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ s poukazom na ich legálne definície, tieto ani exaktne nenachádza v časti „ÚVER“ na strane 2. Zmluvy, ako to uvádza žalovaný. K záväznosti legálnych definícií pojmov, čo sa týka predpísaných obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, podľa ZoSÚ, poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/234/2021, z 29.9.2021. Pokiaľ jednotlivé náležitosti ani nie sú v zmluve výslovne uvedené, potom predsa nemožno dôjsť ani k záveru, že zmluva ich obsahuje. Zmluva neobsahuje údaj o splatnosti prvej splátky, ako aj o termíne splatnosti poslednej splátky. V Zmluve sa iba uvádza, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia

úveru, avšak „dátum poskytnutia úveru“ nie je daný. Jediný dátum uvedený v zmluve je dátum podpisu, a to 13.10.2015, čo však nemožno stotožňovať s dátumom poskytnutia úveru, keďže v tento deň finančné prostriedky neobdržala. Naviac splátka má byť splatná k 15. dňu mesiaca, avšak nevie či ide o mesiac október, november alebo až december a teda ak nemá ani definovanú prvú mesačnú splátku, tak nemôže dôjsť k záveru, že zmluva obsahuje aj termín konečnej splatnosti, ktorý si má podľa názoru žalovaného sama zistiť. Žalovaný konkrétne neuvádza a nedáva teda odpoveď, aká je doba trvania Zmluvy, kedy je termín konečnej splatnosti a z akých predpokladov vychádzal pri výpočte RPMN. Dobu trvania spotrebiteľského úveru je potrebné chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ podľa úverovej zmluvy povinný najneskôr splatiť úver. Ak je spotrebiteľský úver uzavretý na dobu určitú dobu trvania spotrebiteľského úveru, možno uvádzať napríklad v týždňoch, mesiacoch a rokoch, resp. nie sú vylúčené ani dni, s uvedením od - do. Ani Smernica, ani zákon nevyžadujú, aby Zmluva obsahovala len údaje, z ktorých sa dá tá ktorá obligatórna náležitosť Zmluvy nepriamo odvodiť, ale vyžaduje predpísané náležitosti v Zmluve priamo uvádzať. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 zo dňa 30.11.2021, na ktoré sa odvoláva žalovaný, je s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/234/2021 v rozpore. Nakoľko právne názory obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, o ktoré sa žalovaný opiera, je podľa jej názoru v zásadnom rozpore s únieovým, ale aj s vnútroštátnym právom, považuje za potrebné sa od tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 odkloniť, v zmysle bodu I. rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-173/09, zo dňa 05.10.2010 (Elchinov). Vo vzťahu k predpokladom na výpočet RPMN dodala, že všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN musí Zmluva obsahovať, aj keď neobsahuje vzorec na výpočet RPMN, avšak s explicitným legálnym pomenovaním, že ide o „Všetky predpoklady použité na výpočet RPMN“.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie určil, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, ako aj súvisiaci výrok V. o trovách konania. Keďže zvyšné výroky, ktorými boli určené zmluvné podmienky za neprijateľné neboli odvolaním napadnuté, neboli preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako také nadobudli právoplatnosť.

9. Súd prvej inštancie založil svoj rozsudok vo výroku I. o určení, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.10.2015, je bezúročný a bez poplatkov na tom, že neobsahuje všetky náležitosti stanovené ZoSÚ platného v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy (chýbajúci údaj o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti podľa § 9 ods. písm. f ZoSÚ).

10. V danom prípade bola dňa 13.10.2015 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver (ďalej len „Zmluva“). Z uvedenej Zmluvy vyplýva, že medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 4.000 eur pri mesačnej splátke 84,90 eura. Tento úver sa žalobkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach v počte 84. RPMN bola uvedená vo výške 20 %, ktorá bola vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, t.j. má sa za to, že úver bol v prípade výplaty v hotovosti poskytnutý v deň podpisu zmluvy a v prípade výplaty na bankový účet klienta na tretí deň po dni jej podpisu. Úver bol vyplatený na bežný účet žalobkyne. Priemerná RPMN bola uvedená vo výške 15,40 %. Celková čiastka splatná spotrebiteľom je 7.131,60 eura. Ako termín konečnej splatnosti je v zmluve uvedené 84 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci. Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu

poskytnutia úveru. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy v 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.

11. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že v danom prípade išlo vzhľadom k subjektom Zmluvy (žalovaný ako dodávateľ podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalobkyňa ako spotrebiteľka podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka) o zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Možno bez najmenších pochybností konštatovať, že v danom prípade išlo o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzavieraná vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvnil nemohol. Zároveň nebolo sporné, že túto úverovú zmluvu vzhľadom k tomu, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru zo strany veriteľa poskytujúceho úvery v rámci svojho podnikania spotrebiteľom možno podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ podradiť pod právnu úpravu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ.

12. ZoSÚ účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvárania Zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy).

13. V súvislosti so sporným obligatónym údajom o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022, ktorý konštatoval nasledovne cit.: „Otázkou výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. sa zaoberal, a to v rozhodnutí z 30.11.2021, sp. zn. 2 Cdo 69/2020, pričom z právnych záverov v ňom vyslovených treba vychádzať pri odpovedi na prvú z dovolateľom nastolených otázok.

13.1. V uvedenom rozhodnutí (body 15. až 27. a bod 29.), dovolací súd, eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018, dospel k záveru, že pokiaľ toto ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady).

13.2. V zmysle uvedeného, podľa dovolacieho súdu v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemusí byť duplicitné uvedenie termínu konečnej splatnosti ako aj doby trvania spotrebiteľského úveru aj pred 1.5.2018, no len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16.1. Podľa dovolacieho súdu dobu trvania spotrebiteľského úveru je potrebné vo všeobecnosti chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver, resp. pokiaľ je tento okamih závislý na ďalších okolnostiach predpokladaný okamih konečného splatenia úveru. Ak je spotrebiteľských úver uzavretý na dobu určitú dobu trvania spotrebiteľského úveru, možno uvádzať v prípade krátkodobých spotrebiteľských úverov napríklad v týždňoch, mesiacoch, resp. nie sú vylúčené ani dni.

16.2. V posudzovanom prípade, hoci len samotná v zmluve explicitne uvedená formulácia doby trvania úveru („do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“) bola aj podľa dovolacieho súdu nejasná a nedostatočná, na splnenie požiadavky podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018. No súčasne sa dovolací súd domnieva, že z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní medzi stranami bolo možné zistiť údaj o - dobe, či dĺžke trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okamih, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver - termín konečnej splatnosti zmluvy - údaj 5/2020 (máj 2020), tento údaj zároveň odpovedal údaju - 120-tich mesačných splátok od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere - dňa 21.4.2015, so splatnosťou prvej splátky - dňa 20.6.2015 a splatnosťou ďalších splátok vždy - 20. dňa v mesiaci.

16.3 Preto podľa dovolacieho súdu, i bez explicitného uvedenia údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. v konkrétnom prípade - doba trvania úveru: 120 mesiacov), je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere primeraným a zrozumiteľným spôsobom, neprípúšťajúcim pochybnosti aj z perspektívy tzv. priemerného spotrebiteľa, obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či čase) jej trvania v súlade s § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018 vo svetle eurokonformného výkladu článku 10 ods. 2 písm. c/ smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, a tak umožňovala spotrebiteľovi v čase podpisu zmluvy poznať časový rozsah záväzku.“

14. Odvolací súd ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/69/2020 zo dňa 30.11.2021, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 06.11.2019, sp. zn. 24Co/41/2019 a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Išlo o obdobnú vec žaloby spotrebiteľky voči spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Nižšie súdy dospeli k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, t.j. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý sa v zmluve nenachádza. V zmluve pri termíne konečnej splatnosti uvedenie 78 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci, súdy nepovažovali za splnenie povinnosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, keďže nakoľko pokiaľ zákon ako vyslovenú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvádza konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, tak jednoznačne tento údaj v zmluve musí byť uvedený, nie je prípustné, aby účastník zmluvy sa k tomuto údaju dopracovával výkladom a výpočtom. Najvyšší súd v tomto uznesení konštatoval nasledovne cit.: „Zo spisu dovolací súd zistil, že na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX. (formálne označenej ako Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, č. I. 10 a nasl. spisu) uzatvorenej stranami sporu 30. januára 2016 bol žalovaným žalobkyni poskytnutý bezúčelový úver vo výške 6.500 eur, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 15,02 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) 16,2 %, priemernou hodnotou RPMN 15,55 % a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom vo výške 10.297,56 eur, s mesačnou splátkou 133,47 eur, splatnou v 15. deň v kalendárnom mesiaci, s tým, že prvá anuitná splátka bude splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci, termín konečnej splatnosti 78 mesiacov po poskytnutí úveru, a do 15. dňa v poslednom mesiaci.“

25.1 Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v bode 27. až 39. (č. I. 11 a nasl. spisu) určovala primeraným spôsobom výšku úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úrokovú sadzbu, anuitnú splátku, poplatok za poskytnutie úveru, dátum uzatvorenia zmluvy.

25.3. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. (v znení v dobe uzavretia zmluvy, aktuálne ustanovenie § 9 ods. 2 písm. d/), a preto je potrebné úver považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení v dobe uzavretia zmluvy (30. január 2016) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice.“.

15. Uvedené uznesenie Najvyššieho súdu SR bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 16. Najvyšší súd SR, v uznesení sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021, v bode 11. odôvodnenia konštatoval že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ sú splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platiť úver s príslušenstvom trvá. Termín konečnej splatnosti nie je potrebné uvádzať.

17. Odvolací súd sa domnieva, že z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní medzi stranami v Zmluve, s poukazom i na závery Najvyššieho súdu SR vo veci 2Cdo/69/2020 vo vzťahu k obdobnej zmluve o spotrebiteľskom úvere ako v prejednávanej veci, bolo možné zistiť údaj o - dobe, či dĺžke trvania Zmluvy. V posudzovanej Zmluve je uvedený termín splatnosti prvej splátky („Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci.“), pričom dátum poskytnutia úveru v zmysle Zmluvy predstavoval deň, kedy bol úver vyplatený na bežný účet žalobkyne, t.j. tretí deň po podpise Zmluvy (16.10.2015). Zároveň je v Zmluve uvedená lehota splatnosti („84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“), a teda z uvedených dojednaní možno vyvodiť záver o dobe trvania Zmluvy. Z uvedených dôvodov sa preto odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o absencii obligatórneho údaju o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti podľa § 9 ods. písm. f) ZoSÚ a tým bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru z uvedeného dôvodu.

18. Pokiaľ ide o obligatórnu náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 ZoSÚ, a to podľa písm. j) uvedenie predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, odvolací súd sa stotožnil s poukazom súdu prvej inštancie na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.02.2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020, v zmysle ktorého zo znenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Obdobne rozhodol aj Najvyšší súd SR vo veciach sp. zn. 1Cdo/205/2021 z 23.11.2022, 9Cdo/37/2020 z 29.03.2022, 5Cdo/55/2020 zo dňa 24.02.2022, 1Cdo/42/2020 zo dňa 27.04.2022.

19. Odvolací súd konštatuje, že v Zmluve sú v rámci základných parametrov úveru uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru 4.000 eur, výšky mesačnej anuitnej splátky 84,90 eura, dátum poskytnutia úveru: 3 dni po podpise Zmluvy v prípade výplaty úveru na bežný účet, splatnosť prvej mesačnej splátky: po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, ktorý bol vyplatený na bežný účet žalobkyne na tretí deň po podpise Zmluvy, deň splatnosti mesačnej anuitnej splátky: 15. deň v mesiaci, jej intervalu : mesačný, počtu splátok : 84 a výšky úrokovej sadzby: 18,22 %.

20. Podľa ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy, veriteľ je pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. S porušením tejto povinnosti ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv spájal významnú sankciu a to v ust. § 11 ods. 2. V súlade s týmto ustanovením, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

22. Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského

štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48, t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej)

23. K potrebe skúmania splnenia povinnosti dodávateľa pri overovaní bonity spotrebiteľa ex offo, poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zn. C - 679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

24. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ust. § 295 CSP, v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz.

25. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. so súvisiacim výrokom V. o trovách konania s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Úlohou prvoinštančného súdu bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby v rozsahu zodpovedajúcom zrušeniu rozsudku. Súd prvej inštancie opätovne posúdi, či zmluva obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie posúdi povinnosť žalovaného ako veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobkyne ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ustanovení § 7 ods. 1 v rámci vyššie naznačených intencií a za týmto účelom vykoná dokazovanie. Po opätovnom posúdení veci súd prvej inštancie rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám stanoveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).